

Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018

2018 dccc 2

RHAN 2

ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL

PENNOD 2

CYNLLUNIAU DATBLYGU UNIGOL

Llunio a chynnal cynlluniau datblygu unigol

10 Cynlluniau datblygu unigol

At ddibenion y Ddeddf hon, dogfen sy'n cynnwys y canlynol yw cynllun datblygu unigol—

- (a) disgrifiad o anghenion dysgu ychwanegol person;
- (b) disgrifiad o'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol y mae anhawster dysgu neu anabledd y person yn galw amdani;
- (c) unrhyw beth arall sy'n ofynnol neu sydd wedi ei awdurdodi gan neu o dan y Rhan hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1 A. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)
- I2 [A. 10](#) mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2021/373](#), [erglau. 3, 4](#) (fel y'u diwygiwyd gan [O.S. 2021/938](#), [ergl. 2\(3\)](#))
- I3 [A. 10](#) mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2021/373](#), [erglau. 6, 7](#) (fel y'u diwygiwyd gan [O.S. 2021/938](#), [ergl. 2\(4\)\(5\)](#))

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes
Bennawd: Llundio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn
grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn
ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- I4** A. 10 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b)**, 4 (ynghyd ag ergl. 1(4))
- I5** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I6** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag erglau. 2, 4-18)
- I7** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b)**, 3
- I8** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b)**, 4
- I9** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag ergl. 1(2))
- I10** A. 10 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag erglau. 4-23) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 2**)
- I11** A. 10 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag erglau. 4-21) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 3**)
- I12** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag erglau. 4-25) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 4**)
- I13** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag erglau. 4-22) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 5**)
- I14** A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag erglau. 1(8), 4-21) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 6**)

11 Dyletswydd i benderfynu: ysgolion a gynhelir a sefydliadau addysg bellach

- (1) Pan fo'n cael ei dwyn i sylw corff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru neu pan fo'n ymddangos iddo fel arall y gall fod gan blentyn neu berson ifanc sy'n ddisgybl cofrestredig yn yr ysgol anghenion dysgu ychwanegol, rhaid iddo benderfynu a oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol, oni bai bod unrhyw un neu ragor o'r amgylchiadau yn is-adran (3) yn gymwys.
- (2) Pan fo'n cael ei dwyn i sylw corff llywodraethu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru neu pan fo'n ymddangos iddo fel arall y gall fod gan berson ifanc sydd wedi ymrestru'n fyfyrwr yn y sefydliad anghenion dysgu ychwanegol, rhaid iddo benderfynu a oes gan y person ifanc anghenion dysgu ychwanegol, oni bai bod unrhyw un neu ragor o'r amgylchiadau yn is-adran (3) yn gymwys.
- (3) Yr amgylchiadau yw—
- bod cynllun datblygu unigol yn cael ei gynnal ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc o dan y Rhan hon;
 - bod y corff llywodraethu wedi penderfynu o'r blaen a oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol a bod y corff llywodraethu wedi ei fodloni—
 - nad yw anghenion y plentyn neu'r person ifanc wedi newid yn sylweddol ers i'r penderfyniad hwnnw gael ei wneud, a
 - nad oes gwybodaeth newydd sy'n effeithio'n sylweddol ar y penderfyniad hwnnw;
 - bod y penderfyniad yn ymwneud â pherson ifanc ac nad yw'r person ifanc yn cydsynio i'r penderfyniad gael ei wneud;
 - bod y plentyn neu'r person ifanc yn ddisgybl cofrestredig neu'n fyfyrwr ymrestredig mewn sefydliad arall (a bod y sefydliad hwnnw yn ysgol neu'n sefydliad yn y sector addysg bellach) a bod awdurdod lleol yn gyfrifol am y plentyn neu'r person ifanc;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes Bennawd: Llundio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (e) bod awdurdod lleol yn Lloegr yn cynnal cynllun AIG ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc.
- (4) Os yw'r corff llywodraethu yn penderfynu nad oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol rhaid iddo hysbysu'r plentyn neu'r person ifanc ac, yn achos plentyn, rhiant y plentyn am—
- (a) y penderfyniad, a
- (b) y rhesymau dros y penderfyniad.
- (5) Nid yw'r adran hon yn gymwys i blentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol (gweler adran 17 (dyletswydd i atgyfeirio mater i awdurdod sy'n gofalu am blentyn)), oni bai bod y plentyn yn ardal awdurdod lleol yn Lloegr.

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1** A. 11(3)(c) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **37(1)(a)**
- C2** A. 11(4) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **35(1)(a)**
- C3** A. 11(4) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **37(1)(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I15** A. 11 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I16** A. 11 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I17** A. 11 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I18** A. 11 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I19** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I20** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I21** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**
- I22** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I23** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I24** A. 11 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 2**)
- I25** A. 11 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 3**)
- I26** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 4**)
- I27** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 5**)
- I28** A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 6**)

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes
Bennawd: Llunio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn
grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn
ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

12 Dyletswyddau i lunio a chynnal cynlluniau: ysgolion a gynhelir a sefydliadau addysg bellach

- (1) Os yw corff llywodraethu yn penderfynu o dan adran 11 fod gan blentyn neu berson ifanc anghenion dysgu ychwanegol, rhaid iddo—
 - (a) llunio cynllun datblygu unigol ar ei gyfer, oni bai bod unrhyw un neu ragor o'r amgylchiadau yn is-adran (2) yn gymwys, a
 - (b) cynnal y cynllun, oni bai bod yr amgylchiadau ym mharagraff (b) neu (d) o is-adran (2) yn gymwys.
- (2) Yr amgylchiadau yw—
 - (a) bod y corff llywodraethu yn ystyried bod gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol—
 - (i) a all alw am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol na fyddai'n rhesymol i'r corff llywodraethu ei sicrhau,
 - (ii) na all y corff llywodraethu bennu eu graddau neu eu natur yn ddigonol, neu
 - (iii) na all y corff llywodraethu bennu darpariaeth ddysgu ychwanegol ar eu cyfer yn ddigonol,

a bod y corff llywodraethu yn atgyfeirio achos y plentyn neu'r person ifanc i'r awdurdod lleol sy'n gyfrifol am y plentyn neu'r person ifanc i'r awdurdod benderfynu yn ei gylch o dan adran 13(1);
 - (b) bod y cynllun yn ymwneud â pherson ifanc ac nad yw'r person ifanc yn cydsynio i'r cynllun gael ei lunio neu ei gynnal;
 - (c) bod y corff llywodraethu yn gofyn i awdurdod lleol yn Lloegr sicrhau asesiad o dan adran 39(1) o [Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014 \(p. 6\)](#) a bod yr awdurdod, yn rhinwedd y cais neu fel arall, yn gyfrifol am y plentyn neu'r person ifanc (o fewn yr ystyr a roddir gan adran 24(1) o'r Ddeddf honno);
 - (d) bod awdurdod lleol yn Lloegr yn cynnal cynllun AIG ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc.
- (3) Pan fo corff llywodraethu ysgol a gynhelir wedi ei gyfarwyddo i lunio a chynnal, neu i gynnal, cynllun datblygu unigol ar gyfer person o dan adran 14(2)(b), 14(4) neu 27(6)(a), rhaid i'r corff llywodraethu lunio a chynnal, neu gynnal, y cynllun (yn ôl y digwydd), oni bai bod yr amgylchiadau ym mharagraff (b) neu (d) o is-adran (2) yn gymwys.
- (4) Pan fo corff llywodraethu sefydliad yn y sector addysg bellach wedi cytuno i gais o dan adran 36(2) i ddod yn gyfrifol am gynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer person ifanc, neu pan fo Gweinidogion Cymru wedi penderfynu o dan adran 36(4) y dylai'r corff llywodraethu gynnal y cynllun, rhaid i'r corff llywodraethu gynnal y cynllun oni bai bod yr amgylchiadau ym mharagraff (b) neu (d) o is-adran (2) yn gymwys.
- (5) Os yw'r corff llywodraethu, yn dilyn cais o dan is-adran (2)(c), yn cael ei hysbysu gan yr awdurdod lleol yn Lloegr nad yw'n ofynnol iddo sicrhau cynllun AIG ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc, rhaid i'r corff llywodraethu lunio a chynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc, oni bai bod yr amgylchiadau ym mharagraff (b) neu (d) o is-adran (2) yn gymwys.
- (6) Rhaid i gorff llywodraethu sy'n llunio neu'n cynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer plentyn neu berson ifanc—
 - (a) ystyried a ddylai darpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei darparu yn Gymraeg i'r plentyn neu'r person ifanc, a

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes Bennawd: Llunio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (b) os yw'n penderfynu y dylai math penodol o ddarpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei ddarparu yn Gymraeg, bennu yn y cynllun y dylai gael ei ddarparu yn Gymraeg.
- (7) Rhaid i gorff llywodraethu—
- (a) sicrhau'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir mewn cynllun datblygu unigol y mae'n ei gynnal o dan y Rhan hon, a
 - (b) os yw'r cynllun yn pennu y dylai math penodol o ddarpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei ddarparu yn Gymraeg, gymryd pob cam rhesymol i sicrhau ei fod yn cael ei ddarparu yn Gymraeg i'r plentyn neu'r person ifanc.

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C4 A. 12(2)(b) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **37(1)(c)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I29 A. 12 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I30 A. 12 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I31 A. 12 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I32 A. 12 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I33 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I34 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I35 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I36 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I37 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**
- I38 A. 12 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 2**)
- I39 A. 12 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 3**)
- I40 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 4**)
- I41 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 5**)
- I42 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 6**)

13 Dyletswydd i benderfynu: awdurdodau lleol

- (1) Pan fo'n cael ei dwyn i sylw awdurdod lleol neu pan fo'n ymddangos iddo fel arall y gall fod gan blentyn neu berson ifanc y mae'n gyfrifol amdano anghenion dysgu ychwanegol, rhaid i'r awdurdod benderfynu a oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol, oni bai bod unrhyw un neu ragor o'r amgylchiadau yn is-adran (2) yn gymwys.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes
Bennawd: Llundio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn
grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn
ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

(2) Yr amgylchiadau yw—

- (a) bod cynllun datblygu unigol yn cael ei gynnal ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc o dan y Rhan hon;
- (b) bod yr awdurdod lleol wedi penderfynu o'r blaen a oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol a'i fod wedi ei fodloni—
 - (i) nad yw anghenion y plentyn neu'r person ifanc wedi newid yn sylweddol ers i'r penderfyniad hwnnw gael ei wneud, a
 - (ii) nad oes gwybodaeth newydd sy'n effeithio'n sylweddol ar y penderfyniad hwnnw;
- (c) bod adran 11(1) yn gymwys a bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni bod penderfyniad ynghylch pa un a oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol ai peidio yn cael ei wneud o dan yr adran honno;
- (d) bod y penderfyniad yn ymwneud â pherson ifanc ac nad yw'r person ifanc yn cydsynio i'r penderfyniad gael ei wneud;
- (e) bod y penderfyniad yn ymwneud â pherson ifanc—
 - (i) sy'n fyfyrwr ymrestredig mewn sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru, a
 - (ii) nad yw hefyd wedi ymrestru'n fyfyrwr mewn sefydliad arall yn y sector addysg bellach neu'n ddisgybl cofrestredig mewn ysgol,
 ac na wnaed cais mewn cysylltiad â'r person ifanc i'r awdurdod lleol o dan adran 12(2)(a).

(3) Os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu nad oes gan y plentyn neu'r person ifanc anghenion dysgu ychwanegol rhaid iddo hysbysu'r plentyn neu'r person ifanc ac, yn achos plentyn, rhiant y plentyn, am—

- (a) y penderfyniad, a
- (b) y rhesymau dros y penderfyniad.

(4) Nid yw'r adran hon yn gymwys i blentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol (gweler adrannau 17 (dyletswydd i atgyfeirio mater i awdurdod sy'n gofalu am blentyn) ac 18 (dyletswydd i benderfynu a oes gan blentyn sy'n derbyn gofal anghenion dysgu ychwanegol)).

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C5** [A. 13\(1\)](#): rhoddwyd pŵer i addasu (dd.) (1.9.2021) gan 2020 c. 7, Atod. 17 para. 7(5) (fel y'i diwygiwyd gan [Rheoliadau Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg \(Cymru\) 2018 \(Diwygiadau Canlyniadol\) 2021 \(O.S. 2021/861\)](#), rhlau. 1, **11(2)**)
- C6** [A. 13\(2\)\(d\)](#) addaswyd (1.9.2021) gan [Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(Cymru\) 2021 \(O.S. 2021/401\)](#), rhlau. 1(2), **37(1)(d)**
- C7** [A. 13\(3\)](#) addaswyd (1.9.2021) gan [Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(Cymru\) 2021 \(O.S. 2021/401\)](#), rhlau. 1(2), **35(1)(b)**
- C8** [A. 13\(3\)](#) addaswyd (1.9.2021) gan [Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol \(Cymru\) 2021 \(O.S. 2021/401\)](#), rhlau. 1(2), **37(1)(e)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I43** [A. 13](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)
- I44** [A. 13](#) mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2021/373](#), [erglau. 3, 4](#) (fel y'u diwygiwyd gan [O.S. 2021/938](#), [ergl. 2\(3\)](#))

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes Bennawd: Llunio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- I45** A. 13 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **ergl. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I46** A. 13 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **ergl. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I47** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I48** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I49** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **ergl. 2(b), 3**
- I50** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **ergl. 2, 4-18**)
- I51** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **ergl. 3(b), 4**
- I52** A. 13 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **ergl. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 2**)
- I53** A. 13 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **ergl. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 3**)
- I54** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **ergl. 4-25**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 4**)
- I55** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **ergl. 4-22**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 5**)
- I56** A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **ergl. 1(8), 4-21**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 6**)

14 Dyletswyddau i lunio a chynnal cynlluniau: awdurdodau lleol

- (1) Mae'r ddyletswydd yn is-adran (2) yn gymwys os yw awdurdod lleol yn gyfrifol am blentyn neu berson ifanc ac—
 - (a) yn achos plentyn, os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu o dan adran 13 fod gan y plentyn anghenion dysgu ychwanegol,
 - (b) yn achos person ifanc sy'n ddisgybl cofrestredig mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru neu sydd wedi ymrestru'n fyfyrwr mewn sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru, os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu o dan adran 13 fod gan y person ifanc anghenion dysgu ychwanegol, neu
 - (c) yn achos unrhyw berson ifanc arall, os yw'r awdurdod lleol—
 - (i) yn penderfynu o dan adran 13 fod gan y person ifanc anghenion dysgu ychwanegol, a
 - (ii) yn penderfynu yn unol â rheoliadau o dan adra 46 fod angen llunio a chynnal cynllun o dan yr adran hon ar gyfer y person ifanc i ddiwallu ei anghenion rhesymol am addysg neu hyfforddiant.
- (2) Rhaid i'r awdurdod lleol—
 - (a) llunio a chynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer y plentyn hwnnw neu'r person ifanc hwnnw, neu
 - (b) os yw'r plentyn neu'r person ifanc yn ddisgybl cofrestredig, neu i fod yn ddisgybl cofrestredig, mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru a bod yr awdurdod yn ystyried ei bod yn briodol—
 - (i) llunio cynllun datblygu unigol a chyfarwyddo corff llywodraethu'r ysgol i gynnal y cynllun, neu
 - (ii) cyfarwyddo corff llywodraethu'r ysgol i lunio a chynnal cynllun.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes
Bennawd: Llundio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn
grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn
ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (3) Ond nid yw'r ddyletswydd yn is-adran (2) yn gymwys os yw'r cynllun yn ymwneud â pherson ifanc ac nad yw'r person ifanc yn cydsynio i'r cynllun gael ei lunio neu ei gynnal.
- (4) Caiff awdurdod lleol sy'n cynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer plentyn neu berson ifanc sy'n ddisgybl cofrestredig mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru gyfarwyddo corff llywodraethu'r ysgol i gynnal y cynllun.
- (5) Rhaid i awdurdod leol sy'n llunio neu'n cynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer plentyn neu berson ifanc, neu sy'n ailystyried cynllun o dan adran 27—
- ystyried a ddylai darpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei darparu yn Gymraeg i'r plentyn neu'r person ifanc, a
 - os yw'n penderfynu y dylai math penodol o ddarpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei ddarparu yn Gymraeg, bennu yn y cynllun y dylai gael ei ddarparu yn Gymraeg.
- (6) Os na ellir diwallu anghenion rhesymol plentyn neu berson ifanc am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol oni bai bod awdurdod lleol hefyd yn sicrhau darpariaeth o'r math a grybwyllir yn is-adran (7), rhaid i'r awdurdod gynnwys disgrifiad o'r ddarpariaeth arall honno yn y cynllun.
- (7) Y mathau o ddarpariaeth yw—
- lle mewn ysgol benodol neu sefydliad arall;
 - bwyd a llety.
- (8) O ran y ddyletswydd yn is-adran (6)—
- nid yw'n gymwys i le mewn ysgol benodol neu sefydliad arall nad yw'n ysgol a gynhelir yng Nghymru os nad yw'r person neu'r corff sy'n gyfrifol am dderbyniadau i'r ysgol neu'r sefydliad arall yn cydsynio;
 - mae'n ddarostyngedig i'r dyletswyddau yn adrannau 55, 56(3) a 59.
- (9) Os yw'r ddyletswydd yn is-adran (6) yn gymwys i awdurdod lleol, ni chaiff roi cyfarwyddyd o dan is-adran (2)(b) neu (4).
- [^{F1}(9A) Os yw'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir mewn cynllun datblygu unigol yn cynnwys darpariaeth o'r math a grybwyllir yn adran 41(1) o Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, ni chaiff awdurdod lleol roi cyfarwyddydau i gorff llywodraethu ysgol o dan is-adran (2)(b) neu (4) mewn perthynas â'r cynllun.]
- (10) Pan fo awdurdod lleol yn cynnal cynllun datblygu unigol ar gyfer plentyn neu berson ifanc, rhaid i'r awdurdod—
- sicrhau'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir yn y cynllun,
 - sicrhau unrhyw ddarpariaeth arall a ddisgrifir yn y cynllun yn unol ag is-adran (6), ac
 - os yw'r cynllun yn pennu y dylai math penodol o ddarpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei ddarparu yn Gymraeg, gymryd pob cam rhesymol i sicrhau ei fod yn cael ei ddarparu yn Gymraeg i'r plentyn neu'r person ifanc.

Diwygiadau Testunol

F1 A. 14(9A) wedi ei fewnosod (30.4.2021) gan [Deddf Cwricwlwm ac Asesu \(Cymru\) 2021 \(asc 4\), a. 84\(1\), Atod. 2 para. 74](#) (ynghyd â arbedion a darpariaethau trosiannol yn [O.S. 2022/111, rhlau. 1, 3](#))

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes Bennawd: Llundio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C9** A. 14(3) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **37(1)(f)**
- C10** A. 14(10): rhoddwyd pŵer i addasu (dd.) (1.9.2021) gan 2020 c. 7, Atod. 17 para. 7(5) (fel y'i diwygiwyd gan Rheoliadau Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (Diwygiadau Canlyniadol) 2021 (O.S. 2021/861), rhlau. 1, **11(2)**)

Gwybodaeth Cychwyn

- I57** A. 14 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I58** A. 14 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I59** A. 14 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I60** A. 14 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I61** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I62** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I63** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I64** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I65** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**
- I66** A. 14 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 2**)
- I67** A. 14 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3** ac (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 3**)
- I68** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 4**)
- I69** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 5**)
- I70** A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**) (fel y'u diwygiwyd (21.8.2023) gan O.S. 2023/932, **ergl. 6**)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, Croes Bennawd: Llundio a chynnal cynlluniau datblygu unigol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 24 Mehefin 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

View outstanding changes

Changes and effects yet to be applied to :

- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2021/373 by [S.I. 2021/735 art. 2](#)
- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2021/373 by [S.I. 2021/938 art. 2](#)
- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2021/381 by [S.I. 2021/516 art. 2](#)
- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2021/381 by [S.I. 2021/516 art. 3](#)
- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2021/381 by [S.I. 2021/735 art. 3](#)
- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2021/383 by [S.I. 2021/735 art. 4](#)
- specified provision(s) coming into force by [S.I. 2021/381 art. 23](#) (This commencement not applied to legislation.gov.uk. S.I. 2021/381 revoked (12.8.2021) by S.I. 2021/938, art. 3)
- specified provision(s) coming into force by [S.I. 2021/383 art. 23](#) (This commencement not applied to legislation.gov.uk. S.I. 2021/383 revoked (12.8.20210) by S.I. 2021/938, art. 4)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 4(3)(ca)(cb) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 39\(2\)](#)
- s. 5(1)(da) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 39\(3\)](#)
- s. 65(4)(da)(db) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 39\(5\)](#)
- Sch. 1 para. 4(32)(a)(i)para. 4(32)(a)(ii)(b) coming into force by [S.I. 2022/893 art. 2\(o\)\(xi\)](#)